

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 16ης Σεπτεμβρίου 2010

σχετικά με τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας των τραπεζογραμματίων ευρώ και την εκ νέου θέση αυτών σε κυκλοφορία

(ΕΚΤ/2010/14)

(2010/597/EU)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 1,

το καταστατικό του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), και ιδίως το άρθρο 16,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 128 παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 16 του καταστατικού του ΕΣΚΤ προβλέπουν ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ μέσα στην Ένωση. Το εν λόγω δικαίωμα περιλαμβάνει και την αρμοδιότητα λήψης μέτρων για τη διαφύλαξη του κύρους των τραπεζογραμματίων ευρώ ως μέσου πληρωμών.
- (2) Προς διαφύλαξη του κύρους των τραπεζογραμματίων ευρώ και διευκόλυνση του ορθού εντοπισμού των πλαστών, τα κυκλοφορούντα τραπεζογραμμάτια ευρώ πρέπει να διατηρούνται σε καλή κατάσταση, προκειμένου να διασφαλίζεται ο εύκολος και αξιόπιστος έλεγχος της γνησιότητάς τους και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνεται επίσης και έλεγχος της καταλληλότητας των τραπεζογραμματίων ευρώ. Περαιτέρω, τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι πλαστά πρέπει να εντοπίζονται γρήγορα και να παραδίδονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές.
- (3) Σε πρώτη φάση το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, σχετικά με τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια ⁽¹⁾

υποχρέωσε τα πιστωτικά και τα λοιπά συναφή ιδρύματα να αποσύρουν από την κυκλοφορία όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ τα οποία έχουν λάβει και για τα οποία γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι είναι πλαστά.

- (4) Το 2005 η ΕΚΤ, επιδιώκοντας να θεσπίσει εναρμονισμένα πρότυπα σχετικά με την εκ νέου θέση σε κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων ευρώ, δημοσίευσε το πλαίσιο ανακύκλωσης τραπεζογραμματίων, το οποίο έθεσε κοινούς κανόνες και διαδικασίες ελέγχου της γνησιότητας και καταλληλότητας προς κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων ευρώ ⁽²⁾, περιλαμβανομένων λειτουργικών προτύπων αναφορικά με τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων. Ακολούθως, η ΕΚΤ θέσπισε κοινές διαδικασίες ελέγχου των εν λόγω μηχανημάτων από τις ΕθνΚΤ.
- (5) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 τροποποιήθηκε ⁽³⁾ προς την κατεύθυνση της διεύρυνσης του πεδίου των αποδεκτών του, με αποτέλεσμα αυτοί πλέον να υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν λάβει και προτίθενται να θέσουν εκ νέου σε κυκλοφορία έχουν ελεγχθεί ως προς τη γνησιότητά τους και έχουν εντοπιστεί τα πλαστά. Στο πλαίσιο αυτό ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 ορίζει ότι όσον αφορά τα γραμμάτια ευρώ ο εν λόγω έλεγχος πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζει η ΕΚΤ. Είναι επομένως αναγκαίος ο καθορισμός των συγκεκριμένων διαδικασιών με νομική πράξη.

⁽²⁾ Ανακύκλωση τραπεζογραμματίων ευρώ: πλαίσιο για τον εντοπισμό πλαστών τραπεζογραμματίων και τη διαλογή κατάλληλων προς κυκλοφορία τραπεζογραμματίων από πιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς που κατ' επάγγελμα διαχειρίζονται μετρητά.

⁽³⁾ Από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 44/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 σχετικά με τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια (ΕΕ L 17 της 22.1.2009, σ. 1).

⁽¹⁾ ΕΕ L 181 της 4.7.2001, σ. 6.

- (6) Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να επιβάλλουν κυρώσεις στα ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001, τα οποία δεν εκπληρώνουν τις εκεί προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους, το Ευρωσύστημα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει κατάλληλα διοικητικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις διαδικασίες που καθορίζει η ΕΚΤ και να μην καταστρατηγούνται οι κανόνες και οι διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, περίπτωση η οποία θα συνεπαγόταν τον κίνδυνο μη εντοπισμού των πλαστών και ακατάλληλων τραπεζογραμμάτων ή της εκ νέου θέσης αυτών σε κυκλοφορία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζονται κοινοί κανόνες και διαδικασίες ελέγχου της γνησιότητας και καταλληλότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ και εκ νέου θέσης τους σε κυκλοφορία σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης νοούνται ως:

1. «ΕθνΚΤ»: η εθνική κεντρική τράπεζα κράτους μέλους με νόμιμο το ευρώ.
2. «Φορείς που διαχειρίζονται μετρητά»: τα ιδρύματα και οι οικονομικοί παράγοντες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001.
3. «Εκ νέου θέση σε κυκλοφορία»: η πράξη των φορέων που διαχειρίζονται μετρητά, με την οποία αυτοί θέτουν εκ νέου σε κυκλοφορία, άμεσα ή έμμεσα, τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν λάβει είτε από το κοινό, υπό τη μορφή πληρωμής ή κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό, είτε από άλλον φορέα που χειρίζεται μετρητά.
4. «Μηχάνημα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων»: το μηχάνημα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες ή υπάλληλοι κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα Ι.
5. «Τύπος μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων»: το μηχανήμα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων που μπορεί να διακριθεί από άλλα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων, όπως αυτά περιγράφονται στο παράρτημα Ι.
6. «Κοινές διαδικασίες ελέγχου»: οι καθοριζόμενες από την ΕΚΤ διαδικασίες ελέγχου τις οποίες υποχρεούνται να εφαρμόζουν οι ΕθνΚΤ για τον έλεγχο των τύπων μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων.
7. «Εκπαιδευμένοι υπάλληλοι»: υπάλληλοι των φορέων που διαχειρίζονται μετρητά, οι οποίοι διαθέτουν: α) γνώση των διαφορετικών δημόσιων χαρακτηριστικών ασφαλείας των τραπεζογραμμάτων ευρώ, όπως αυτά ειδικότερα ορίζονται και δημοσιεύονται από το Ευρωσύστημα, καθώς και την ικανότητα να τα ελέγχουν, και β) γνώση των κριτηρίων διαλογής που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙβ και την ικανότητα ελέγχου των τραπεζογραμμάτων ευρώ βάσει αυτών.
8. «Πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ»: πλαστά τραπεζογραμμάτια όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001.
9. «Μηχάνημα αυτόματης ανάληψης μετρητών»: μηχανήμα αυτοεξυπηρέτησης, το οποίο, μέσω της χρήσης τραπεζικής κάρτας ή άλλου μέσου, διανέμει τραπεζογραμμάτια ευρώ στο κοινό, χρεώνοντας τραπεζικό λογαριασμό, κατά το πρότυπο της αυτόματης ταμειολογιστικής μηχανής (ΑΤΜ) που διανέμει μετρητά. Μηχανήματα αυτόματης ανάληψης μετρητών θεωρούνται επίσης τα τερματικά ατομικού ταμείου (SCoTs), με τα οποία το κοινό μπορεί να πληρώσει για αγαθά ή υπηρεσίες κάνοντας χρήση τραπεζικής κάρτας, μετρητών ή άλλων μέσων πληρωμών, και τα οποία διαθέτουν λειτουργία ανάληψης μετρητών.

10. «Αρμόδιες εθνικές αρχές»: οι αρχές όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001.

11. «Ακατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ»: τραπεζογραμμάτια ευρώ που αξιολογούνται ως ακατάλληλα για εκ νέου θέση αυτών σε κυκλοφορία βάσει του ελέγχου καταλληλότητας που αναφέρεται στο άρθρο 6.

12. «Πιστωτικό ίδρυμα»: το πιστωτικό ίδρυμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (4).

Άρθρο 3

Γενικές αρχές

1. Οι έλεγχοι της γνησιότητας και της καταλληλότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά, βάσει της σχετικής υποχρέωσής τους, διενεργούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.

2. Αν δύο ή περισσότεροι φορείς που διαχειρίζονται μετρητά μετέχουν στην εκ νέου θέση σε κυκλοφορία των ίδιων τραπεζογραμμάτων ευρώ, ο υπεύθυνος φορέας για τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας προς κυκλοφορία των εν λόγω τραπεζογραμμάτων ευρώ ορίζεται σύμφωνα με εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις ή, ελλείψει τέτοιων, με συμβατικές ρυθμίσεις συνυπολογούμενες μεταξύ των οικείων φορέων που διαχειρίζονται μετρητά.

3. Οι έλεγχοι γνησιότητας και καταλληλότητας διενεργούνται είτε από τύπο μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων που έχει ελεγχθεί επιτυχώς από μια ΕθνΚΤ είτε χωρίς τη χρήση μηχανικών μέσων, από εκπαιδευμένο υπάλληλο.

4. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ μπορούν να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία μέσω μηχανημάτων που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες ή μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών μόνο αν έχει ελεγχθεί η γνησιότητα και η καταλληλότητά τους από τύπο μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων που έχει ελεγχθεί με επιτυχία από ΕθνΚΤ και έχουν ταξινομηθεί ως γνήσια και κατάλληλα προς κυκλοφορία. Ωστόσο, η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει για τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν παραδοθεί άμεσα σε φορέα που διαχειρίζεται μετρητά από ΕθνΚΤ ή από άλλον τέτοιο φορέα που έχει ήδη ελέγξει τη γνησιότητα και την καταλληλότητα των τραπεζογραμμάτων ευρώ κατ' αυτόν τον τρόπο.

5. Τα μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι, όταν χρησιμοποιούνται για τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας, και τα μηχανήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες μπορούν να τεθούν σε λειτουργία από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά μόνο αν έχουν ελεγχθεί επιτυχώς από ΕθνΚΤ και αναρτηθεί στον κατάλογο που δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 παράγραφος 2. Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα λειτουργούν με βάση τις τυποποιημένες εργοστασιακές ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν αναβαθμίσεων, που έχουν ελεγχθεί επιτυχώς, εκτός αν έχουν συμφωνηθεί αυστηρότερες ρυθμίσεις μεταξύ της ΕθνΚΤ και του φορέα που διαχειρίζεται μετρητά.

(4) ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 1.

6. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, των οποίων η γνησιότητα και η καταλληλότητα προς κυκλοφορία έχει ελεγχθεί και τα οποία έχουν ταξινομηθεί ως γνήσια και κατάλληλα από εκπαιδευμένους υπαλλήλους και όχι από τύπο μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων ελεγμένο επιτυχώς από ΕθνΚΤ, μπορούν να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία μόνο μέσω των ταμείων.

7. Η παρούσα απόφαση δεν έχει εφαρμογή στους διενεργούμενους από ΕθνΚΤ ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας προς κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

Άρθρο 4

Ταξινόμηση και μεταχείριση των τραπεζογραμμάτων ευρώ από τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων

1. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που ελέγχονται από μηχάνημα που χειρίζονται οι πελάτες υπόκεινται στην ταξινόμηση και μεταχείριση που προβλέπεται στο παράρτημα Ια.

2. Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που ελέγχονται από μηχάνημα που χειρίζονται υπάλληλοι υπόκεινται στην ταξινόμηση και μεταχείριση που προβλέπεται στο παράρτημα Ιβ.

Άρθρο 5

Εντοπισμός πλαστών τραπεζογραμμάτων ευρώ

Τραπεζογραμμάτια, η γνησιότητα των οποίων δεν εξακριβώνεται κατόπιν της ταξινόμησης που διενεργείται σύμφωνα με τα παραρτήματα Ια ή Ιβ ή κατόπιν ελέγχου γνησιότητας από εκπαιδευμένο υπάλληλο χωρίς τη χρήση μηχανικών μέσων, παραδίδονται αμέσως στις αρμόδιες εθνικές αρχές από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά, σύμφωνα με τις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός είκοσι εργάσιμων ημερών.

Άρθρο 6

Εντοπισμός τραπεζογραμμάτων ευρώ ακατάλληλων προς κυκλοφορία

1. Οι έλεγχοι καταλληλότητας διεξάγονται σύμφωνα με τα ελάχιστα πρότυπα που τίθενται στα παραρτήματα ΙΙα και ΙΙβ.

2. Αφού ενημερώσει την ΕΚΤ, η εκάστοτε ΕθνΚΤ μπορεί να θεσπίζει αυστηρότερα πρότυπα όσον αφορά μία ή περισσότερες ονομαστικές αξίες τραπεζογραμμάτων ευρώ, αν αυτό δικαιολογείται, για παράδειγμα λόγω επιδείνωσης της ποιότητας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων ευρώ στο οικείο κράτος μέλος.

3. Τα ακατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ παραδίδονται σε μια ΕθνΚΤ σύμφωνα με τις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 7

Εξαιρέσεις

1. Οι ΕθνΚΤ μπορούν να παρέχουν, σε απομακρυσμένα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με πολύ μικρό όγκο συναλλαγών σε μετρητά, άδεια προκειμένου εκπαιδευμένοι υπάλληλοί τους να διενεργούν, χωρίς τη χρήση μηχανικών μέσων, έλεγχο καταλληλότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πρόκειται να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία, μέσω μηχανημάτων που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες ή μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών, υπό την προϋπόθεση ότι ο έλεγχος γνησιότητας διεξάγεται από τύπο

μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων που έχει ελεγχθεί επιτυχώς από μια ΕθνΚΤ. Για να αιτηθούν την εν λόγω άδεια τα πιστωτικά ιδρύματα, προσκομίζουν στην ΕθνΚΤ του κράτους μέλους στοιχεία, με τα οποία τεκμηριώνεται ότι το εν λόγω υποκατάστημα είναι απομακρυσμένο και ότι αυτό διεκπεραιώνει πολύ μικρό όγκο συναλλαγών σε μετρητά. Κάθε ΕθνΚΤ διασφαλίζει ότι η ποσότητα των τραπεζογραμμάτων ευρώ που ελέγχονται, χωρίς μηχανικά μέσα, κατά τον τρόπο αυτόν δεν υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο το 5 % της συνολικής ποσότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που διανέμονται ετησίως μέσω μηχανημάτων που χειρίζονται οι πελάτες ή μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών. Οι ΕθνΚΤ αποφασίζουν εάν το όριο του 5 % ισχύει σε επίπεδο εκάστου πιστωτικού ιδρύματος ή σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, σε εθνικό επίπεδο.

2. Σε περίπτωση επέλευσης έκτακτου γεγονότος, συνεπεία του οποίου ο εφοδιασμός με τραπεζογραμμάτια ευρώ σε ορισμένο κράτος μέλος παρακωλύεται σημαντικά, οι εκπαιδευμένοι υπάλληλοι των φορέων που διαχειρίζονται μετρητά μπορούν, σε προσωρινή βάση και εφόσον η οικεία ΕθνΚΤ συμφωνεί ότι πρόκειται για εξαιρετικό γεγονός, να διενεργούν τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ που πρόκειται να τεθούν εκ νέου σε κυκλοφορία, μέσω μηχανημάτων που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες ή μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών.

Άρθρο 8

Δεσμεύσεις/υποχρεώσεις του Ευρωσυστήματος

1. Το Ευρωσύστημα παρέχει τις πληροφορίες, τις οποίες το ίδιο προσδιορίζει, σχετικά με τα τραπεζογραμμάτια ευρώ και τα μηχανικά αναγνώσιμα χαρακτηριστικά ασφαλείας τους, στους κατασκευαστές μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων, πριν από την έκδοση κάθε νέας σειράς τραπεζογραμμάτων, αλλά και μετά, προς διευκόλυνσή τους, στην κατασκευή μηχανών επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων που μπορούν να αντεπεξέρχονται επιτυχώς στις κοινές διαδικασίες ελέγχου και να προσαρμόζονται στις νέες απαιτήσεις.

2. Το Ευρωσύστημα παρέχει τις πληροφορίες, τις οποίες το ίδιο προσδιορίζει, σχετικά με τα τραπεζογραμμάτια ευρώ και τα μηχανικά αναγνώσιμα χαρακτηριστικά ασφαλείας τους, στους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά πριν από την έκδοση μιας νέας σειράς τραπεζογραμμάτων, αλλά και μετά, προς διευκόλυνση της πρόσβασης των υπαλλήλων τους στην απαιτούμενη εκπαίδευση.

3. Το Ευρωσύστημα υποστηρίζει την παροχή εκπαίδευσης από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά στους υπαλλήλους τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η ικανότητα των τελευταίων να ελέγχουν τη γνησιότητα και καταλληλότητα των τραπεζογραμμάτων ευρώ.

4. Όταν κρίνεται σκόπιμο, το Ευρωσύστημα ενημερώνει τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά σχετικά με «απειλές» πλαστών τραπεζογραμμάτων, μπορεί δε να απαιτεί από αυτούς τη λήψη μέτρων, περιλαμβανομένης της προσωρινής απαγόρευσης της εκ νέου θέσης σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτων μίας ή περισσότερων ονομαστικών αξιών, τις οποίες αφορά η «απειλή».

5. Οι κατασκευαστές μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων ενημερώνονται καταλλήλως από το Ευρωσύστημα για τις «απειλές» πλαστών τραπεζογραμμάτων.

Άρθρο 9

Κοινές διαδικασίες ελέγχου του Ευρωσυστήματος για μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων

1. Οι τύποι μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων ελέγχονται από τις ΕθνΚΤ σύμφωνα με τις κοινές διαδικασίες ελέγχου.

2. Όλοι οι τύποι μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων που ελέγχθηκαν επιτυχώς αναρτώνται σε κατάλογο που δημοσιεύεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για όσο διάστημα ισχύουν τα αποτελέσματα των ελέγχων, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3. Ο τύπος μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμματίων που κατά το ως άνω διάστημα παύει να είναι σε θέση να εντοπίσει όλα τα γνωστά στο Ευρωσύστημα πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ διαγράφεται από τον κατάλογο σύμφωνα με διαδικασία που προορίζεται από την ΕΚΤ.

3. Όταν ένας τύπος μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμματίων έχει ελεγχθεί επιτυχώς, τα αποτελέσματα του ελέγχου ισχύουν σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, για ένα έτος από το τέλος του μήνα της δημοσίευσής τους στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό εξακολουθεί να είναι σε θέση να εντοπίζει όλα τα γνωστά στο Ευρωσύστημα πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ, καθ' όλη τη διάρκεια του εν λόγω χρονικού διαστήματος.

4. Το Ευρωσύστημα δεν υπέχει ευθύνη αν ένας τύπος μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμματίων που ελέγχθηκε επιτυχώς δεν είναι σε θέση να ταξινομήσει και να μεταχειριστεί τραπεζογραμμάτια ευρώ σύμφωνα με το παράρτημα Ια ή Ιβ.

Άρθρο 10

Δραστηριότητες παρακολούθησης και διορθωτικά μέτρα του Ευρωσυστήματος

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων του εθνικού δικαίου, οι ΕθνΚΤ νομιμοποιούνται i) να διεξάγουν επιτόπιους ελέγχους, ακόμη και απροειδοποίητα, στις εγκαταστάσεις των φορέων που διαχειρίζονται μετρητά, προκειμένου να παρακολουθούν τη λειτουργία των μηχανημάτων που διαθέτουν για την επεξεργασία των τραπεζογραμματίων, και συγκεκριμένα την τεχνική ικανότητά τους να ελέγχουν τη γνησιότητα και την καταλληλότητα, καθώς και να εντοπίζουν τον δικαιούχο του λογαριασμού για τραπεζογραμμάτια ευρώ, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι πλαστά, και τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς, και ii) να επαληθεύουν τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία και τον έλεγχο των μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων, τη μεταχείριση των ελεγμένων τραπεζογραμματίων ευρώ και κάθε έλεγχο γνησιότητας και καταλληλότητας διενεργούμενο χωρίς μηχανικό μέσο.

2. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων του εθνικού δικαίου, οι ΕθνΚΤ νομιμοποιούνται να λαμβάνουν δείγματα τραπεζογραμματίων ευρώ που έχουν ελεγχθεί, προκειμένου να τα ελέγξουν στις εγκαταστάσεις τους.

3. Όταν στη διάρκεια επιτόπιου ελέγχου κάποια ΕθνΚΤ εντοπίζει περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, ζητά τη λήψη διορθωτικών μέτρων από τον φορέα που διαχειρίζεται μετρητά εντός καθορισμένης προθεσμίας. Μέχρι να αποκατασταθεί η μη συμμόρφωση, η εν λόγω ΕθνΚΤ μπορεί, για λογαριασμό της ΕΚΤ, να απαγορεύσει στον φορέα που διαχειρίζεται μετρητά την εκ νέου θέση σε κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων μίας ή περισσότερων ονομαστικών αξιών τις οποίες αφορά η μη συμμόρφωση. Εάν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε βλάβη (αστοχία) του τύπου μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμματίων, μπορεί να οδηγήσει στη διαγραφή του από τον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2.

4. Η άρνηση φορέα που διαχειρίζεται μετρητά να συνεργαστεί με ορισμένη ΕθνΚΤ ως προς τη διενέργεια ελέγχου θεωρείται ως μη συμμόρφωση.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις παροχής στοιχείων

Προκειμένου η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ να παρακολουθούν τη συμμόρφωση των φορέων που διαχειρίζονται μετρητά με τις ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης και να επιβλέπουν τις εξελίξεις στον κύκλο ζωής των μετρητών, οι ΕθνΚΤ i) ενημερώνονται εγγράφως, μεταξύ άλλων και διά της ηλεκτρονικής οδού, από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά πριν από τη θέση σε λειτουργία ορισμένου τύπου μηχανήματος επεξεργασίας τραπεζογραμματίων και ii) λαμβάνουν από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά τις πληροφορίες που προορίζονται στο παράρτημα IV.

Άρθρο 12

Έξοδα

1. Το Ευρωσύστημα δεν αποδίδει στους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά τα έξοδα με τα οποία αυτοί επιβαρύνονται κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Το Ευρωσύστημα δεν αποζημιώνει τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά για πρόσθετα έξοδα, με τα οποία αυτοί επιβαρύνονται λόγω της έκδοσης τραπεζογραμματίων ευρώ, με τροποποιημένα ή νέα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

Άρθρο 13

Τελικές διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2011. Με απόφασή της κάθε ΕθνΚΤ μπορεί να εξασφαλίζει στους φορείς του οικείου κράτους μέλους που διαχειρίζονται μετρητά μεταβατική περίοδο για τους σκοπούς της παροχής στατιστικών στοιχείων σύμφωνα με το παράρτημα IV. Το παράρτημα IV εφαρμόζεται το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2012.

2. Για τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά και που είναι εγκατεστημένοι σε κράτη μέλη που υιοθετούν το ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2011 ή αργότερα ισχύει μεταβατική περίοδος ενός έτους από την ημερομηνία υιοθέτησης του ευρώ για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

Φρανκφούρτη, 16 Σεπτεμβρίου 2010.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

1. Γενικές τεχνικές προϋποθέσεις

- 1.1. Προκειμένου ένα μηχάνημα να χαρακτηριστεί ως μηχάνημα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων, πρέπει να μπορεί να επεξεργάζεται δεσμίδες τραπεζογραμματίων ευρώ, να ταξινομεί μεμονωμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ και να τα διαχωρίζει με βάση την ταξινόμησή τους και χωρίς την παρέμβαση του χειριστή του μηχανήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα Πα και Πβ. Τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων πρέπει να διαθέτουν τον απαιτούμενο αριθμό ειδικών θέσεων όπου στοιβάζονται ή/και άλλα μέσα για τη διασφάλιση του αξιόπιστου διαχωρισμού των τραπεζογραμματίων ευρώ που αποτελούν το αντικείμενο επεξεργασίας.
- 1.2. Τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων πρέπει να έχουν τη δυνατότητα προσαρμογής των ρυθμίσεών τους, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορούν να εντοπίζουν, με αξιόπιστο τρόπο, νέους τύπους πλαστών τραπεζογραμματίων. Επιπλέον, πρέπει να έχουν τη δυνατότητα προσαρμογής των ρυθμίσεών τους, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εφαρμογή περισσότερο ή λιγότερο περιοριστικών προτύπων διαλογής ως προς την καταλληλότητα, όπου απαιτείται.

2. Κατηγορίες μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων

Τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων είναι μηχανήματα που χειρίζονται είτε οι ίδιοι οι πελάτες είτε υπάλληλοι:

Πίνακας 1

Μηνήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες

Α. Μηνήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες, στα οποία κατατίθενται μετρητά με δυνατότητα εντοπισμού του πελάτη

1.	Μηνήματα κατάθεσης (CIMs)	Τα μηχανήματα κατάθεσης (CIMs) επιτρέπουν στους πελάτες να πραγματοποιούν καταθέσεις τραπεζογραμματίων ευρώ στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς κάνοντας χρήση τραπεζικής κάρτας ή άλλων μέσων, αλλά δεν διαθέτουν λειτουργία διανομής μετρητών. Τα CIMs ελέγχουν τη γνησιότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ και προβλέπουν τη δυνατότητα εντοπισμού του δικαιούχου του λογαριασμού· οι έλεγχοι καταλληλότητας είναι προαιρετικοί
2.	Μηνήματα ανακύκλωσης μετρητών (CRMs)	Τα μηχανήματα ανακύκλωσης μετρητών (CRMs) επιτρέπουν στους πελάτες να πραγματοποιούν καταθέσεις τραπεζογραμματίων ευρώ στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς, καθώς και αναλήψεις από αυτούς, κάνοντας χρήση τραπεζικής κάρτας ή άλλων μέσων. Τα CRMs ελέγχουν τη γνησιότητα και την καταλληλότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ και προβλέπουν τη δυνατότητα εντοπισμού του δικαιούχου του λογαριασμού. Για τις αναλήψεις τα CRMs μπορούν να χρησιμοποιούν γνήσια, κατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν κατατεθεί από άλλους πελάτες σε προηγούμενες συναλλαγές
3.	Μηνήματα συνδυασμένης κατάθεσης (CCMs)	Τα μηχανήματα συνδυασμένης κατάθεσης (CCMs) επιτρέπουν στους πελάτες να πραγματοποιούν καταθέσεις τραπεζογραμματίων ευρώ στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς, καθώς και αναλήψεις από αυτούς, κάνοντας χρήση τραπεζικής κάρτας ή άλλων μέσων. Τα CCMs ελέγχουν τη γνησιότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ και προβλέπουν τη δυνατότητα εντοπισμού του δικαιούχου του λογαριασμού· οι έλεγχοι της καταλληλότητας είναι προαιρετικοί. Για τις αναλήψεις τα CCMs δεν χρησιμοποιούν τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν κατατεθεί από άλλους πελάτες σε προηγούμενες συναλλαγές, αλλά μόνο τραπεζογραμμάτια ευρώ με τα οποία έχουν εφοδιαστεί ξεχωριστά

Β. Λοιπά μηχανήματα που χειρίζονται οι πελάτες

4.	Μηνήματα ανάληψης (COMs)	Τα μηχανήματα ανάληψης (COMs) είναι μηχανήματα αυτόματης ανάληψης μετρητών που ελέγχουν τη γνησιότητα και την καταλληλότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ πριν να τα διαθέσουν στους πελάτες. Τα COMs χρησιμοποιούν τραπεζογραμμάτια με τα οποία έχουν εφοδιαστεί από φορείς που χειρίζονται μετρητά ή άλλα αυτοματοποιημένα συστήματα (π.χ. μηχανές αυτόματης πώλησης)
----	--------------------------	--

Πίνακας 2

Μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι

1.	Μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων (BPMs)	Τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων (BPMs) ελέγχουν τη γνησιότητα και την καταλληλότητα προς κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων ευρώ
2.	Μηχανήματα εξακρίβωσης της γνησιότητας τραπεζογραμματίων (BAMs)	Τα μηχανήματα εξακρίβωσης της γνησιότητας τραπεζογραμματίων (BAMs) ελέγχουν τη γνησιότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ
3.	Βοηθητικά ταμειολογιστικά μηχανήματα ανακύκλωσης (TARMS)	Τα βοηθητικά ταμειολογιστικά μηχανήματα ανακύκλωσης (TARMS) είναι μηχανήματα ανακύκλωσης μετρητών που διαχειρίζονται οι φορείς που διαχειρίζονται μετρητά, τα οποία ελέγχουν τη γνησιότητα και την καταλληλότητα προς κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων ευρώ. Για τις αναλήψεις τα TARMS μπορούν να χρησιμοποιούν γνήσια, κατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν κατατεθεί από άλλους πελάτες σε προηγούμενες συναλλαγές. Επιπροσθέτως, κρατούν σε ασφαλή φύλαξη τα τραπεζογραμμάτια ευρώ και επιτρέπουν στους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά να πιστώνουν ή να χρεώνουν τους τραπεζικούς λογαριασμούς των πελατών
4.	Βοηθητικά ταμειολογιστικά μηχανήματα (TAMs)	Τα βοηθητικά ταμειολογιστικά μηχανήματα (TAMs) είναι μηχανήματα που χειρίζονται οι φορείς που διαχειρίζονται μετρητά, τα οποία ελέγχουν τη γνησιότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ. Επιπροσθέτως, κρατούν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ σε ασφαλή φύλαξη και επιτρέπουν στους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά να πιστώνουν ή να χρεώνουν τους τραπεζικούς λογαριασμούς των πελατών

Στις περιπτώσεις που οι πελάτες τροφοδοτούν με τραπεζογραμμάτια ευρώ προοριζόμενα για κατάθεση βοηθητικά ταμειολογιστικά μηχανήματα ανακύκλωσης (TARMS) ή βοηθητικά ταμειολογιστικά μηχανήματα (TAMs) ή λαμβάνουν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που διανέμονται από τα εν λόγω μηχανήματα, αυτά πρέπει να θεωρούνται μηχανήματα που χειρίζονται οι πελάτες και να ταξινομούνται και να μεταδιαχειρίζονται τα τραπεζογραμμάτια ευρώ σύμφωνα με το παράρτημα Ια.

3. Τύποι μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων

Το Ευρωσύστημα ελέγχει τους τύπους των μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων. Οι τύποι των εν λόγω μηχανημάτων μπορούν να διακριθούν μεταξύ τους με βάση τα συγκεκριμένα συστήματα ανίχνευσης, το λογισμικό και τα λοιπά επιμέρους στοιχεία που εξυπηρετούν την εκτέλεση των βασικών λειτουργιών τους. Αυτά είναι: α) η εξακρίβωση της γνησιότητας των γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ· β) ο εντοπισμός και ο διαχωρισμός των τραπεζογραμματίων ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά· γ) ο εντοπισμός και ο διαχωρισμός των ακατάλληλων τραπεζογραμματίων ευρώ από τα κατάλληλα, κατά περίπτωση· και δ) η προέλευση του κατόχου των στοιχείων που αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι πλαστά, καθώς και τραπεζογραμματίων ευρώ των οποίων η γνησιότητα δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς, κατά περίπτωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ια

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ ταξινομούνται σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες και διαχωρίζονται ανά κατηγορία με βάση τα υλικά τους χαρακτηριστικά. Ως προς τα μηχανήματα που δεν ελέγχουν την καταλληλότητα προς κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων ευρώ δεν υφίσταται ανάγκη διαχωρισμού μεταξύ των κατηγοριών 4α και 4β.

Πίνακας 1

Ταξινόμηση και μεταχείριση των τραπεζογραμμάτων ευρώ από μηχανήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες στα οποία κατατίθενται μετρητά με δυνατότητα εντοπισμού του πελάτη

Κατηγορία	Ιδιότητες	Μεταχείριση
1 Αντικείμενα που δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ	Δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ λόγω συνδρομής οποιουδήποτε από τους ακόλουθους λόγους: <ul style="list-style-type: none"> — τραπεζογραμμάτια διαφορετικού νομίσματος — αντικείμενα που μοιάζουν με τραπεζογραμμάτια ευρώ — εσφαλμένη παράσταση ή σχήμα — μεγάλη/ες διπλωμένη/ες γωνία/ες ή ελλείπον/τα τμήμα(-τα) — σφάλμα τροφοδότησης ή μεταφοράς της μηχανής 	Επιστρέφονται από τη μηχανή στον πελάτη
2 Τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά	Η παράσταση και το σχήμα αναγνωρίζονται, αλλά ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά γνησιότητας που ελέγχθηκαν από το μηχάνημα δεν εντοπίστηκαν ή αποκλίνουν σαφώς από τα επιτρεπόμενα όρια	Αποσύρονται από την κυκλοφορία Παραδίδονται για εξακρίβωση γνησιότητας, μαζί με πληροφορίες για τον δικαιούχο του λογαριασμού, στις αρμόδιες εθνικές αρχές αμέσως, και πάντως το αργότερο είκοσι εργάσιμες ημέρες μετά την κατάθεσή τους στο μηχάνημα. Δεν πιστώνονται στον δικαιούχο του λογαριασμού
3 Τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς	Η παράσταση και το σχήμα αναγνωρίζονται, όχι όμως όλα τα ελεγμένα από το μηχάνημα χαρακτηριστικά γνησιότητας, λόγω αποκλίσεων από την ποιότητα ή/και τα επιτρεπόμενα όρια. Στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για ακατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ	Αποσύρονται από την κυκλοφορία Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ υφίστανται χωριστή επεξεργασία και παραδίδονται για εξακρίβωση γνησιότητας στις αρμόδιες εθνικές αρχές αμέσως, και πάντως το αργότερο είκοσι εργάσιμες ημέρες μετά την κατάθεσή τους στο μηχάνημα Οι πληροφορίες για τον δικαιούχο του λογαριασμού αποθηκεύονται για οκτώ εβδομάδες μετά τον εντοπισμό των τραπεζογραμμάτων ευρώ από το μηχάνημα. Οι εν λόγω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στις αρμόδιες εθνικές αρχές κατόπιν αιτήματος. Εναλλακτικά, κατόπιν συμφωνίας με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, οι πληροφορίες που επιτρέπουν τον εντοπισμό του δικαιούχου του λογαριασμού μπορούν να διαβιβαστούν μαζί με τα τραπεζογραμμάτια ευρώ στις εν λόγω αρχές Μπορούν να πιστωθούν στον δικαιούχο του λογαριασμού
4α Τραπεζογραμμάτια ευρώ που αναγνωρίζονται ως γνήσια και κατάλληλα προς κυκλοφορία	Όλοι οι έλεγχοι γνησιότητας και καταλληλότητας που διενεργούνται από το μηχάνημα έχουν θετική έκβαση	Μπορούν να επανακυκλοφορήσουν Πιστώνονται στον δικαιούχο του λογαριασμού
4β Τραπεζογραμμάτια ευρώ που αναγνωρίζονται ως γνήσια και ακατάλληλα προς κυκλοφορία	Όλοι οι έλεγχοι γνησιότητας που διενεργούνται από το μηχάνημα δίνουν θετικά αποτελέσματα. Ο έλεγχος τουλάχιστον ενός κριτηρίου καταλληλότητας έχει αρνητική έκβαση	Δεν μπορούν να επανακυκλοφορήσουν και επιστρέφονται στην ΕθνΚΤ Πιστώνονται στον δικαιούχο του λογαριασμού

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ των κατηγοριών 2 και 3 δεν επιστρέφονται στον πελάτη από το μηχάνημα, αν αυτό επιτρέπει τη ματαίωση της συναλλαγής κατάθεσης. Η διατήρηση τέτοιων τραπεζογραμμάτων ευρώ σε περίπτωση ματαίωσης της συναλλαγής μπορεί να γίνεται με την αποθήκευσή τους σε προσωρινό αποθηκευτικό χώρο μέσα στο μηχάνημα.

Μια ΕθνΚΤ μπορεί να συμφωνήσει με φορέα που διαχειρίζεται μετρητά ότι δεν είναι δυνατός ο βάσει υλικών χαρακτηριστικών διαχωρισμός μεταξύ των τραπεζογραμμάτων ευρώ των κατηγοριών 3, 4α και 4β, και ότι στην περίπτωση αυτή και οι τρεις αυτές κατηγορίες τραπεζογραμμάτων ευρώ πρέπει να υπόκεινται στην ίδια μεταχείριση με τα τραπεζογραμμάτια ευρώ της κατηγορίας 3.

Πίνακας 2

Ταξινόμηση και μεταχείριση τραπεζογραμμάτων ευρώ από λοιπά μηχανήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες

Κατηγορία	Ιδιότητες	Μεταχείριση
A i) Αντικείμενα που δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ ή ii) τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά ή iii) τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς	<p>i) Δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ λόγω συνδρομής οποιουδήποτε από τους ακόλουθους λόγους:</p> <ul style="list-style-type: none"> — τραπεζογραμμάτια διαφορετικού νομίσματος — αντικείμενα που μοιάζουν με τραπεζογραμμάτια ευρώ — εσφαλμένη παράσταση ή σχήμα — μεγάλη/ες διπλωμένη/ες γωνία/ες ή ελλείπον/τα τμήμα(-τα) — σφάλμα τροφοδότησης ή μεταφοράς της μηχανής <p>ii) Αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά, διότι η μεν παράσταση και το σχήμα αναγνωρίζονται, αλλά ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά γνησιότητας που ελέγχθηκαν από το μηχάνημα δεν εντοπίστηκαν ή σαφώς αποκλίνουν από τα επιτρεπόμενα όρια</p> <p>iii) Τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς, διότι η μεν παράσταση και το σχήμα αναγνωρίζονται, όχι όμως όλα τα ελεγμένα από το μηχάνημα χαρακτηριστικά γνησιότητας λόγω αποκλίσεων από την ποιότητα ή/και τα επιτρεπόμενα όρια. Στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για ακατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ</p>	<p>Αποσύρονται από την κυκλοφορία</p> <p>Παραδίδονται για εξακρίβωση γνησιότητας, μαζί με πληροφορίες για τον δικαιούχο του λογαριασμού, στις αρμόδιες εθνικές αρχές αμέσως, και πάντως το αργότερο είκοσι εργάσιμες ημέρες μετά την ανίχνευση από το μηχάνημα</p>
B1 Τραπεζογραμμάτια ευρώ που αναγνωρίζονται ως γνήσια και κατάλληλα προς κυκλοφορία	Όλοι οι έλεγχοι γνησιότητας και καταλληλότητας που διενεργούνται από το μηχάνημα έχουν θετική έκβαση	Μπορούν να διατίθενται στους πελάτες
B2 Τραπεζογραμμάτια ευρώ που αναγνωρίζονται ως γνήσια και ακατάλληλα προς κυκλοφορία	Όλοι οι έλεγχοι γνησιότητας που διενεργούνται από το μηχάνημα δίνουν θετικά αποτελέσματα. Ο έλεγχος τουλάχιστον ενός κριτηρίου καταλληλότητας έχει αρνητική έκβαση	Δεν μπορούν να διατίθενται στους πελάτες και επιστρέφονται στην ΕθνΚΤ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙβ

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ ταξινομούνται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες και διαχωρίζονται ανά κατηγορία με βάση τα υλικά τους χαρακτηριστικά. Ως προς τα μηχανήματα που δεν ελέγχουν την καταλληλότητα προς κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων ευρώ δεν υφίσταται ανάγκη διαχωρισμού μεταξύ των κατηγοριών B1 και B2.

Ταξινόμηση και μεταχείριση τραπεζογραμμάτων ευρώ από μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι

Κατηγορία	Ιδιότητες	Μεταχείριση	
A	<p>i) Αντικείμενα που δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ·</p> <p>ii) τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά· ή</p> <p>iii) τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς</p>	<p>i) Δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ λόγω συνδρομής οποιουδήποτε από τους ακόλουθους λόγους:</p> <ul style="list-style-type: none"> — τραπεζογραμμάτια διαφορετικού νομίσματος — αντικείμενα που μοιάζουν με τραπεζογραμμάτια ευρώ — εσφαλμένη παράσταση ή σχήμα — μεγάλη/ες διπλωμένη/ες γωνία/ες ή ελλείπον/τα τμήμα(-τα) — σφάλμα τροφοδότησης ή μεταφοράς της μηχανής <p>ii) Αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά, διότι η μεν παράσταση και το σχήμα αναγνωρίζονται, αλλά ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά γνησιότητας που ελέγχθηκαν από το μηχάνημα δεν εντοπίστηκαν ή αποκλίνουν σαφώς από τα επιτρεπόμενα όρια</p> <p>iii) Τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς, διότι η μεν παράσταση και το σχήμα αναγνωρίζονται, όχι όμως όλα τα ελεγμένα από το μηχάνημα χαρακτηριστικά γνησιότητας λόγω αποκλίσεων από την ποιότητα ή/και τα επιτρεπόμενα όρια. Στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για ακατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ</p>	<p>Επιστρέφονται από το μηχάνημα στον χειριστή του για περαιτέρω αξιολόγηση και μεταχείριση</p> <p>i) αντικείμενα που δεν αναγνωρίζονται ως τραπεζογραμμάτια ευρώ: έπειτα από οπτικό έλεγχο από αρμόδιο υπάλληλο τα εν λόγω στοιχεία διαχωρίζονται από τα τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά και από τα τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς·</p> <p>ii) τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι είναι πλαστά· και</p> <p>iii) τραπεζογραμμάτια ευρώ η γνησιότητα των οποίων δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σαφώς: υφίστανται χωριστή επεξεργασία και παραδίδονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές για τελική εξακρίβωση της γνησιότητάς τους αμέσως, και πάντως το αργότερο είκοσι εργάσιμες ημέρες μετά την κατάθεσή τους στο μηχάνημα.</p>
B1	Τραπεζογραμμάτια ευρώ που αναγνωρίζονται ως γνήσια και κατάλληλα προς κυκλοφορία	Μπορούν να επανακυκλοφορήσουν Πιστώνονται στον δικαιούχο του λογαριασμού	
B2	Τραπεζογραμμάτια ευρώ που αναγνωρίζονται ως γνήσια και ακατάλληλα προς κυκλοφορία	Δεν μπορούν να επανακυκλοφορήσουν και επιστρέφονται στην ΕθνΚΤ Πιστώνονται στον δικαιούχο του λογαριασμού	

Ειδικοί κανόνες ταξινόμησης και διαλογής για κάποια από τα μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι

1. Τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων (BPMs) ταξινομούν και διαχωρίζουν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ με βάση τα υλικά τους χαρακτηριστικά στις κατηγορίες A, B1 και B2, όπως προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙβ. Για τον σκοπό αυτών απαιτούνται τουλάχιστον τρεις ειδικές θέσεις στοιβαξης, ώστε να αποφεύγεται η παρέμβαση του χειριστή του μηχανήματος.

2. Πάντως, τα BPMs που διαθέτουν μόνο δύο ειδικές θέσεις στοιβαξης μπορούν να ταξινομήσουν και να διαχωρίσουν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) οι έλεγχοι γνησιότητας και καταλληλότητας διενεργούνται κατά το ίδιο πέρασμα. Κατά το πέρασμα αυτό, κάθε τραπεζογραμμάτιο ευρώ της κατηγορίας B1 πρέπει να διαχωρίζεται τοποθετούμενο σε ειδική θέση στοιβαξης, ενώ τα τραπεζογραμμάτια ευρώ των κατηγοριών A και B2 πρέπει να τοποθετούνται σε χωριστή ειδική θέση στοιβαξης που να μην έχει κανένα σημείο επαφής με τραπεζογραμμάτια ευρώ της κατηγορίας B1.
 - β) αν εντοπιστεί τραπεζογραμμάτιο ευρώ της κατηγορίας A στη δεύτερη ειδική θέση στοιβαξης, ο χειριστής πρέπει να επαναλάβει το πέρασμα του τραπεζογραμματίου από τη δεύτερη ειδική θέση στοιβαξης. Κατά το δεύτερο αυτό πέρασμα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι πλαστά διαχωρίζονται από τα τραπεζογραμμάτια ευρώ της κατηγορίας B2 με την τοποθέτηση των προηγούμενων σε ειδική θέση στοιβαξης.
3. Τα BAMS ταξινομούν και διαχωρίζουν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ στις κατηγορίες A και B. Για τον σκοπό αυτόν απαιτούνται τουλάχιστον δύο ειδικές θέσεις στοιβαξης, ώστε να αποφεύγεται η παρέμβαση του χειριστή του μηχανήματος.
4. Πάντως, τα BAMS που διαθέτουν μόνο μία ειδική θέση στοιβαξης μπορούν να ταξινομήσουν και να διαχωρίσουν τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) κάθε φορά που πραγματοποιείται επεξεργασία τραπεζογραμματίου ευρώ της κατηγορίας A, το μηχάνημα πρέπει να σταματά άμεσα την επεξεργασία και να κρατεί το τραπεζογραμμάτιο ευρώ της κατηγορίας A σε θέση που να αποφεύγει κάθε φυσική επαφή με τα εξακριβωμένα ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ.
 - β) το αποτέλεσμα του ελέγχου γνησιότητας για κάθε μεμονωμένο τραπεζογραμμάτιο ευρώ της κατηγορίας A πρέπει να εμφανίζεται σε οθόνη.
 - γ) το μηχάνημα πρέπει να ελέγχει τυχόν παρουσία τραπεζογραμματιών ευρώ της κατηγορίας A όταν σταματά την επεξεργασία, η δε επεξεργασία μπορεί να συνεχιστεί μόνο μετά την απομάκρυνση του τραπεζογραμματίου της κατηγορίας A από τον χειριστή.
 - δ) σε κάθε διακοπή της φάσης επεξεργασίας μόνο ένα τραπεζογραμμάτιο ευρώ της κατηγορίας A μπορεί να είναι προσβάσιμο στον χειριστή.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IIIα

ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Στο παρόν παράρτημα καθορίζονται τα ελάχιστα πρότυπα για την αυτοματοποιημένη διαλογή τραπεζογραμμάτων ευρώ ως προς την καταλληλότητά τους προς κυκλοφορία, την οποία διενεργούν τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων.

Τραπεζογραμμάτια ευρώ που κατά τους ελέγχους καταλληλότητας προς κυκλοφορία εμφανίζουν ελάττωμα ως προς το οποίο έχει οριστεί υποχρεωτική προϋπόθεση, όπως προβλέπεται παρακάτω, χαρακτηρίζονται ακατάλληλα προς κυκλοφορία.

Το επιτρεπόμενο όριο ως προς τους ελέγχους καταλληλότητας που πραγματοποιούν τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμμάτων είναι 5 %. Αυτό σημαίνει ότι έως και 5 % των τραπεζογραμμάτων ευρώ που δεν πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας προς κυκλοφορία μπορεί να υπόκεινται σε λανθασμένη ταξινόμηση από τα μηχανήματα, με αποτέλεσμα κατά τη διαλογή να χαρακτηρίζονται ως κατάλληλα προς κυκλοφορία.

Πίνακας 1

Κατάλογος των κριτηρίων διαλογής για τους σκοπούς της αυτοματοποιημένης διαλογής τραπεζογραμμάτων ως προς την καταλληλότητά τους προς κυκλοφορία

Ελάττωμα		Ορισμός
1.	Λερωμένο	Εκτεταμένος ρύπος σε όλη την επιφάνεια του τραπεζογραμματίου ευρώ
2.	Κηλιδωμένο	Συγκέντρωση ρύπου σε ένα σημείο
3.	Επιζωγραφισμένο	Πρόσθετη απεικόνιση ή επιγραφή, γραμμένες ή σημειωμένες με οποιονδήποτε τρόπο στην επιφάνεια του τραπεζογραμματίου ευρώ
4.	Αποχρωματισμένο	Έλλειψη μελάνης σε όλη την επιφάνεια του τραπεζογραμματίου ευρώ ή σε τμήμα αυτού, π.χ. πλυμένο τραπεζογραμμάτιο ευρώ
5.	Σχισμένο	Δεν χρειάζεται εξήγηση
6.	Με οπές	Δεν χρειάζεται εξήγηση
7.	Ελλιπές	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ, κατά μήκος της μίας τουλάχιστον πλευράς του οποίου λείπουν ένα ή περισσότερα τμήματα (σε αντιδιαστολή με τις οπές)
8.	Επιδιορθωμένο	Τμήματα ενός ή περισσότερων τραπεζογραμμάτων ευρώ ενωμένα με κολλητική ταινία, κόλλα ή άλλο μέσο
9.	Τσαλακωμένο	Πολλαπλές πτυχές σε διάσπαρτα σημεία
10.	Μαλακό λόγω φθοράς	Τραπεζογραμμάτιο που λόγω δομικής αποσύνθεσης παύει να είναι κολληριστό
11.	Με πτυχές	Δεν χρειάζεται εξήγηση
12.	Με διπλωμένες γωνίες	Δεν χρειάζεται εξήγηση

Περαιτέρω πληροφορίες για τα κριτήρια διαλογής

1. Λερωμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ

Στα λερωμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ παρουσιάζεται αύξηση της οπτικής τους πυκνότητας. Στον ακόλουθο πίνακα προσδιορίζεται η μέγιστη επιτρεπόμενη αύξηση της οπτικής πυκνότητας αυτών, σε σύγκριση με νέα τραπεζογραμμάτια ευρώ, η οποία δεν επηρεάζει την καταλληλότητά τους προς κυκλοφορία:

Πίνακας 2

Όρια οπτικής πυκνότητας

Ονομαστική αξία	Μέγιστη αύξηση της πυκνότητας λερωμένου σε σύγκριση με νέο τραπεζογραμμάτιο ευρώ	Φίλτρο
EUR5	0,06	Magenta
EUR10	0,06	Magenta
EUR20	0,08	Magenta
EUR50	0,07	Magenta
EUR100	0,07	Magenta
EUR200	0,04	Magenta
EUR500	0,04	Magenta

Τα τραπεζογραμμάρια ευρώ που δεν πληρούν τα ως άνω κριτήρια είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία. Οι ΕθνΚΤ διαθέτουν τραπεζογραμμάρια ευρώ αναφοράς στα οποία εμφανίζονται τα όρια ρύπανσης που προκύπτουν με βάση τα εν λόγω κριτήρια. Οι μετρήσεις της πυκνότητας των τραπεζογραμμάτων ευρώ αναφοράς βασίζονται στα ακόλουθα κριτήρια:

- Πρότυπο για τις μετρήσεις πυκνότητας ISO 5 τμήματα 3 και 4
- Πρότυπο για τα φίλτρα: DIN 16536
- Απόλυτες μετρήσεις: καθιερωμένη βαθμονόμηση (white tile)
- Φίλτρο πόλωσης: ενεργό
- Διάφραγμα: 3 mm
- Φωτεινότητα: D65/2
- Φόντο: white tile καθιερωμένη βαθμονόμηση

Η αύξηση της πυκνότητας ενός τραπεζογραμματίου αναφοράς συνίσταται στην υψηλότερη από τις μέσες τιμές τεσσάρων τουλάχιστον σημείων μέτρησης, εφαρμοζόμενης στη μη εκτυπωμένη επιφάνεια της πρόσθιας και της οπίσθιας όψης του τραπεζογραμματίου, χωρίς αλλοίωση του υδατογραφήματος.

2. Κηλιδωμένα τραπεζογραμμάρια ευρώ

Τα τραπεζογραμμάρια ευρώ με συγκέντρωση ρύπου που καλύπτει έκταση τουλάχιστον 9 mm επί 9 mm της μη εκτυπωμένης επιφάνειας ή τουλάχιστον 15 mm επί 15 mm της εκτυπωμένης επιφάνειας, είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία.

3. Επιζωγραφισμένα τραπεζογραμμάρια ευρώ

Επί του παρόντος δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τον εντοπισμό σχεδιαστικών παραποιήσεων.

4. Αποχρωματισμένα τραπεζογραμμάρια ευρώ

Τα τραπεζογραμμάρια ευρώ μπορεί να αποχρωματιστούν εάν, για παράδειγμα, πλυθούν ή εκτεθούν σε ισχυρές χημικές ουσίες. Τα ακατάλληλα προς κυκλοφορία τραπεζογραμμάρια ευρώ της συγκεκριμένης κατηγορίας μπορούν να εντοπιστούν μέσω αισθητήρων ανίχνευσης ή αισθητήρων υπεριώδους ακτινοβολίας.

5. Σχισμένα τραπεζογραμμάρια ευρώ

Τα τραπεζογραμμάρια ευρώ με σχισίματα, τα οποία είναι ανοιχτά και δεν επικαλύπτονται ολικά ή μερικά από τους ιμάντες μεταφοράς του μηχανήματος, είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία εφόσον το μέγεθος του σχισίματος είναι μεγαλύτερο από τις κάτωθι διαστάσεις.

Πίνακας 3

Σχισίματα

Κατεύθυνση	Πλάτος	Μήκος
Κάθετη	4 mm	8 mm
Οριζόντια	4 mm	15 mm
Διαγώνια	4 mm	18 mm (*)

(*) Μετράται με τη χάραξη ευθείας γραμμής από την κορυφή του σχισίματος μέχρι την άκρη του τραπεζογραμματίου από όπου αρχίζει το σχίσμο (ορθογώνια προβολή), αντί να μετράται το μήκος του ίδιου του σχισίματος.

6. Τραπεζογραμμάρια ευρώ με οπές

Τα τραπεζογραμμάρια ευρώ με οπές που δεν καλύπτονται ολικά ή μερικά από τον ιμάντα μεταφοράς του μηχανήματος είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία, εφόσον η επιφάνεια της οπής ξεπερνά τα 10 mm².

7. Ελλιπή τραπεζογραμμάτια ευρώ

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ με μήκος μειωμένο τουλάχιστον κατά 6 mm ή με πλάτος μειωμένο τουλάχιστον κατά 5 mm είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία. Όλες οι μετρήσεις αναφέρονται στις αποκλίσεις από τα ονομαστικά μήκη και πλάτη των τραπεζογραμματίων ευρώ.

8. Επιδιορθωμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ

Επιδιορθωμένο είναι το τραπεζογραμμάτιο ευρώ που προκύπτει από τη συνένωση τμημάτων ενός ή περισσότερων τραπεζογραμματίων ευρώ, π.χ. με τη χρήση κολλητικής ταινίας ή κόλλας. Ένα τραπεζογραμμάτιο ευρώ, στο οποίο η κολλητική ταινία καλύπτει επιφάνεια μεγαλύτερη των 10 mm επί 40 mm και έχει πάχος που υπερβαίνει τα 50 μm, είναι ακατάλληλο προς κυκλοφορία.

9. Τσαλακωμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ

Συνήθως, τα τσαλακωμένα τραπεζογραμμάτια ευρώ εντοπίζονται λόγω των μειωμένων ανακλαστικών τους ιδιοτήτων ή της ακαμψίας τους. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

10. Μαλακά τραπεζογραμμάτια ευρώ λόγω φθοράς

Τα τραπεζογραμμάτια που είναι πολύ φθαρμένα θα πρέπει, κατά το δυνατό, να χαρακτηρίζονται κατά τη διαλογή ακατάλληλα προς κυκλοφορία. Επειδή τα μαλακά λόγω φθοράς τραπεζογραμμάτια είναι συνήθως και λερωμένα, αυτά γενικά εντοπίζονται και μέσω των αισθητήρων ανίχνευσης ρύπων. Δεν υπάρχει συγκεκριμένη προϋπόθεση.

11. Τραπεζογραμμάτια ευρώ με πτυχές

Τα τραπεζογραμμάτια ευρώ με πτυχές μπορούν να εντοπιστούν από αισθητήρες ανίχνευσης μεγέθους, λόγω του μειωμένου μήκους ή πλάτους τους. Επιπλέον, μπορούν να εντοπιστούν από αισθητήρες ανίχνευσης πάχους. Πάντως, λόγω τεχνολογικών περιορισμών, μπορούν να εντοπιστούν μόνο οι πτυχές που πληρούν τα κριτήρια των ελλίπων τραπεζογραμματίων, δηλαδή πτυχές που προκαλούν μείωση του μήκους κατά 6 mm τουλάχιστον ή του πλάτους κατά 5 mm τουλάχιστον και τα εν λόγω τραπεζογραμμάτια είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία.

12. Τραπεζογραμμάτια ευρώ με διπλωμένες γωνίες

Ένα τραπεζογραμμάτιο ευρώ με διπλωμένες γωνίες, η επιφάνεια των οποίων είναι μεγαλύτερη από 130 mm² και το ελάχιστο μήκος της μικρότερης πλευράς είναι μεγαλύτερο από 10 mm, είναι ακατάλληλο προς κυκλοφορία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙβ

**ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΥΡΩ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ
ΠΡΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ**

Στο παρόν παράρτημα καθορίζονται τα ελάχιστα πρότυπα για τη διαλογή τραπεζογραμμάτων ευρώ ως προς την καταλληλότητά τους προς κυκλοφορία, χωρίς τη χρήση μηχανικών μέσων από εκπαιδευμένους υπαλλήλους.

Κατά τους ελέγχους καταλληλότητας τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, τα οποία παρουσιάζουν οποιοδήποτε ελάττωμα, από αυτά που εκτίθενται στον παρακάτω πίνακα ή εμφανή ατέλεια ως προς κάποιο από τα ορατά χαρακτηριστικά ασφαλείας, είναι ακατάλληλα προς κυκλοφορία. Πάντως, τα τραπεζογραμμάτια ευρώ με πτυχές και τα τραπεζογραμμάτια ευρώ με διπλωμένες γωνίες μπορούν να επιδιορθωθούν με ξεδίπλωμα χωρίς μηχανικά μέσα, όπου αυτό είναι εφικτό. Οι έλεγχοι καταλληλότητας διεξάγονται με οπτική εξέταση μεμονωμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ και δεν απαιτούν τη χρήση εργαλείων.

Κατάλογος κριτηρίων διαλογής για τους σκοπούς του ελέγχου καταλληλότητας χωρίς μηχανικά μέσα

Χαρακτηριστικό	Περιγραφή
1. Λερωμένο	Εμφανής εκτεταμένος ρύπος σε όλη την επιφάνεια του τραπεζογραμματίου ευρώ
2. Κηλιδωμένο	Εμφανής συγκέντρωση ρύπου σε ένα σημείο
3. Επιζωγραφισμένο	Εμφανής πρόσθετη απεικόνιση ή επιγραφή, γραμμένες ή σημειωμένες με οποιοδήποτε τρόπο στην επιφάνεια του τραπεζογραμματίου ευρώ
4. Αποχρωματισμένο	Εμφανής έλλειψη μελάνης σε όλη την επιφάνεια του τραπεζογραμματίου ευρώ ή σε τμήμα αυτού, π.χ. πλυμένο τραπεζογραμμάτιο ευρώ
5. Σχισμένο	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ που είναι σχισμένο σε ένα τουλάχιστον σημείο
6. Με οπές	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ που έχει τουλάχιστον μία εμφανή οπή
7. Ελλιπές	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ, κατά μήκος της μίας τουλάχιστον πλευράς του οποίου λείπουν ένα ή περισσότερα τμήματα (σε αντιδιαστολή με τις οπές), π.χ. ένα γωνιακό τμήμα
8. Επιδιορθωμένο	Τμήματα ενός ή περισσότερων τραπεζογραμμάτων ευρώ ενωμένα με κολλητική ταινία, κόλλα ή άλλα μέσα
9. Τσαλακωμένο	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ με πολλαπλές πτυχές σε διάσπαρτα σημεία σε όλη την επιφάνειά του οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οπτική εμφάνισή του
10. Μαλακό λόγω φθοράς	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ που λόγω δομικής αποσύνθεσης παύει να είναι κολλαριστό
11. Τραπεζογραμμάτιο ευρώ με πτυχές	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ που είναι διπλωμένο, συμπεριλαμβανομένου εκείνου που δεν μπορεί να ξεδιπλωθεί
12. Με διπλωμένες γωνίες	Τραπεζογραμμάτιο ευρώ με μία τουλάχιστον εμφανή διπλωμένη γωνία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕΤΡΗΤΑ

1. Σκοπός

Η συλλογή στοιχείων αποσκοπεί στη διευκόλυνση των ΕθνΚΤ και της ΕΚΤ στην παρακολούθηση των σχετικών δραστηριοτήτων των φορέων που διαχειρίζονται μετρητά, καθώς και στην πρόβλεψη των εξελίξεων στον κύκλο ζωής των μετρητών.

2. Γενικές αρχές

- 2.1. Στοιχεία σχετικά με τα μηχανήματα επεξεργασίας μετρητών παρέχονται μόνο όταν τα μηχανήματα χρησιμοποιούνται για σκοπούς θέσης εκ νέου σε κυκλοφορία τραπεζογραμματίων ευρώ.
- 2.2. Οι φορείς που διαχειρίζονται μετρητά παρέχουν τακτικά στην ΕθνΚΤ του κράτους μέλους τους πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα:
 - τις εγκαταστάσεις όπου τελείται χειρισμός μετρητών, όπως τα υποκαταστήματα, και
 - τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων και τα μηχανήματα αυτόματης ανάληψης μετρητών.
- 2.3. Επιπροσθέτως, οι φορείς που διαχειρίζονται μετρητά, οι οποίοι θέτουν εκ νέου σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάρια ευρώ μέσω μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων και μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών, παρέχουν τακτικά στην ΕθνΚΤ του κράτους μέλους τους πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα:
 - τον όγκο των συναλλαγών (αριθμό τραπεζογραμματίων που υπέστησαν επεξεργασία) με χρήση μηχανημάτων επεξεργασίας τραπεζογραμματίων και μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών,
 - απομακρυσμένα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων, με χαμηλό όγκο συναλλαγών, στα οποία οι έλεγχοι καταλληλότητας διενεργούνται χωρίς τη χρήση μηχανικών μέσων.

3. Είδος στοιχείων και υποχρεώσεις παροχής στοιχείων

- 3.1. Αναλόγως της φύσης των παρεχόμενων πληροφοριών, τα στοιχεία που συλλέγονται μπορούν να διακριθούν σε βασικά και σε λειτουργικά.

Βασικά στοιχεία

- 3.2. Τα βασικά στοιχεία καλύπτουν πληροφορίες σχετικά με: α) τους μεμονωμένους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά και τα μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων και μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών που αυτοί διαθέτουν· και β) τα απομακρυσμένα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- 3.3. Τα βασικά στοιχεία παρέχονται στην ΕθνΚΤ κατά την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας απόφασης και κάθε έξι μήνες από τότε. Τα στοιχεία που καθορίζονται στο υπόδειγμα του προσαρτήματος 1 παρέχονται υποχρεωτικά, έστω και αν η ΕθνΚΤ μπορεί να απαιτεί την παροχή τους με διαφορετική μορφή. Για ορισμένη μεταβατική περίοδο οι ΕθνΚΤ μπορούν να ζητούν μηνιαία παροχή στοιχείων, εφόσον ακολουθούσαν αυτή την πρακτική πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, ή τριμηνιαία παροχή στοιχείων.
- 3.4. Με απόφαση της μια ΕθνΚΤ μπορεί, για σκοπούς παρακολούθησης, να συλλέγει στοιχεία σε τοπικό επίπεδο, π.χ. στα υποκαταστήματα.
- 3.5. Με απόφαση της κάποια ΕθνΚΤ μπορεί να εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων παροχής στοιχείων μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων που χρησιμοποιούνται μόνο για την επεξεργασία τραπεζογραμματίων ευρώ που διανέμονται μέσω των ταμείων.
- 3.6. Τα στοιχεία σχετικά με τα απομακρυσμένα υποκαταστήματα που προσδιορίζονται στο υπόδειγμα του προσαρτήματος 3 παρέχονται υποχρεωτικά, έστω και αν η ΕθνΚΤ μπορεί να απαιτεί την παροχή τους σε διαφορετική μορφή.

Λειτουργικά στοιχεία

- 3.7. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την επεξεργασία και την εκ νέου θέση σε κυκλοφορία τραπεζογραμματίων ευρώ από φορείς που διαχειρίζονται μετρητά ταξινομούνται ως λειτουργικά στοιχεία.
- 3.8. Με απόφαση της μια ΕθνΚΤ μπορεί να εξαιρεί τους λοιπούς οικονομικούς παράγοντες, που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001, από την υποχρέωση παροχής των λειτουργικών στοιχείων αν ο αριθμός των τραπεζογραμματίων ευρώ που αυτοί θέτουν εκ νέου σε κυκλοφορία μέσω μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών είναι κατώτερος του ορίου που καθορίζεται από την ΕθνΚΤ.

- 3.9. Τα στοιχεία υποβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση. Τα στοιχεία υποβάλλονται στην ΕθνΚΤ το αργότερο δύο μήνες μετά την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς, δηλαδή στο τέλος Φεβρουαρίου και στο τέλος Αυγούστου. Τα στοιχεία μπορούν να υποβάλλονται με χρήση του υποδείγματος του προσαρτήματος 2. Για ορισμένη μεταβατική περίοδο οι ΕθνΚΤ μπορούν να ζητούν μηνιαία παροχή στοιχείων, εφόσον ακολουθούσαν αυτή την πρακτική πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, ή τριμηνιαία παροχή στοιχείων.
- 3.10. Τα στοιχεία υποβάλλονται από τους φορείς που διαχειρίζονται τραπεζογραμμάτια ευρώ. Αν ένας φορέας έχει αναθέσει τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας σε άλλον φορέα που διαχειρίζεται μετρητά, τα στοιχεία υποβάλλει ο τελευταίος σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2.
- 3.11. Τα στοιχεία υποβάλλονται από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά κατά τεμάχια (όγκος), συγκεντρωτικά, σε εθνικό επίπεδο και αναλυόμενα ανά ονομαστική αξία τραπεζογραμματίου ευρώ. Όσον αφορά τα απομακρυσμένα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα λειτουργικά στοιχεία υποβάλλονται ξεχωριστά.
- 3.12. Με απόφαση της μια ΕθνΚΤ μπορεί, για σκοπούς παρακολούθησης, να συλλέγει στοιχεία σε τοπικό επίπεδο, π.χ. στα υποκαταστήματα.
- 3.13. Με απόφαση της κάποια ΕθνΚΤ μπορεί να εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων παροχής στοιχείων τα τραπεζογραμμάτια ευρώ, που έχουν υποστεί επεξεργασία σε μηχανήματα επεξεργασίας τραπεζογραμματίων ευρώ και διανέμονται μέσω των ταμείων.
- 3.14. Μπορεί να ζητηθεί από τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά που έχουν αναθέσει τους ελέγχους γνησιότητας και καταλληλότητας σε άλλους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά να υποβάλουν στην ΕθνΚΤ λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τους τελευταίους.
- 3.15. Τα στοιχεία σχετικά με απομακρυσμένα υποκαταστήματα που προσδιορίζονται στο υπόδειγμα του προσαρτήματος 3 παρέχονται υποχρεωτικά, έστω και αν η ΕθνΚΤ μπορεί να απαιτεί την υποβολή τους με διαφορετική μορφή και να συμφωνεί με τους φορείς που διαχειρίζονται μετρητά για τη συλλογή εκτενέστερων στοιχείων.
- 4. Εμπιστευτικότητα και δημοσίευση των στοιχείων**
- 4.1. Τόσο τα βασικά όσο και τα λειτουργικά στοιχεία θεωρούνται εμπιστευτικά.
- 4.2. Οι ΕθνΚΤ και η ΕΚΤ δύνανται να δημοσιεύουν εκθέσεις ή στατιστικά στοιχεία που έχουν συλλεγεί βάσει του παρόντος παραρτήματος. Εν προκειμένω οι δημοσιεύσεις πρέπει να παρουσιάζουν τα στοιχεία συγκεντρωτικά, κατά τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να αναγνωρισθεί ο φορέας που τα υπέβαλε.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Βασικά στοιχεία

Οι παρούσες πληροφορίες πρέπει να υποβάλλονται στην:

[Επωνυμία ΕθνΚΤ· στοιχεία επικοινωνίας για τυχόν απορίες· διεύθυνση]

1. Πληροφορίες για τον φορέα που διαχειρίζεται μετρητά

Επωνυμία του φορέα που διαχειρίζεται μετρητά:

Διεύθυνση κεντρικών γραφείων:

Ταχυδρομικός κώδικας:

Πόλη:

Οδός:

Είδος εταιρείας:

- Πιστωτικό ίδρυμα
- Ανταλλακτήριο συναλλάγματος
- Εταιρεία χρηματοπιστολών που δεν είναι ίδρυμα πληρωμών
- Έμπορος (επιχείρηση λιανικού εμπορίου)
- Καζίνο
- Λοιπά, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων πληρωμών, που δεν υπάγονται ήδη σε μια από τις παραπάνω κατηγορίες (διευκρινίστε)

Υπεύθυνοι επικοινωνίας:

Ονόματα:

Αριθ. τηλεφώνου:

Αριθ. τηλεμοιτυπίας:

Διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

Εξωτερικός συνεργάτης (αν συντρέχει περίπτωση)

Όνομα:

Διεύθυνση:

Ταχυδρομικός κώδικας:

Πόλη:

2. Μηχανήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες

Τύπος	Κατασκευαστής (*)	Ονομασία μηχανήματος (*)	Αναγνώριση (*) (σύστημα εντοπισμού/ εκδόσεις λογισμικού)	Συνολικός αριθμός σε λειτουργία
CIMs				
CRMs				
CCMs				
COMs				
TARMs (**)				
TAMs (**)				

(*) Τα παρόντα πεδία συμπληρώνονται σύμφωνα με τα αντίστοιχα πεδία που δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, εκτός αν διατεθεί από την ΕΚΤ μοναδικός κωδικός αναγνώρισης.

(**) Χρησιμοποιούνται ως μηχανήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες.

3. Μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι

Τύπος	Κατασκευαστής (*)	Ονομασία μηχανήματος (*)	Αναγνώριση (*) (σύστημα εντοπισμού/ εκδόσεις λογισμικού)	Συνολικός αριθμός σε λειτουργία
BPMs				
BAMs				
TARMs (**)				
TAMs (**)				

(*) Τα παρόντα πεδία συμπληρώνονται σύμφωνα με τα αντίστοιχα πεδία που δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ, εκτός αν διατεθεί από την ΕΚΤ μοναδικός κωδικός αναγνώρισης.

(**) Χρησιμοποιούνται ως μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι.

4. Μηχανήματα αυτόματης ανάληψης μετρητών

Τύπος	Συνολικός αριθμός σε λειτουργία
ATMs	
SCoTs	
Λοιπά	

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 2

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Λειτουργικά στοιχεία

1. Πληροφορίες για τον φορέα που διαχειρίζεται μετρητά

Επωνυμία του φορέα που διαχειρίζεται μετρητά	
Περίοδος υποβολής στοιχείων	

2. Στοιχεία

Παρακαλείσθε να υποβάλετε συγκεντρωτικά στοιχεία, σε επίπεδο χώρας ή σε επίπεδο περιοχής, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση της ΕθνΚΤ – εξαιρούνται τα απομακρυσμένα υποκαταστήματα.

	Συνολικός αριθμός τραπεζογραμμμάτων ευρώ που ελέγχθηκαν ⁽¹⁾	Εκ των οποίων τραπεζογραμμμάτια ευρώ που χαρακτηρίστηκαν ως ακατάλληλα προς κυκλοφορία ⁽¹⁾	Εκ των οποίων τραπεζογραμμμάτια ευρώ που τέθηκαν εκ νέου σε κυκλοφορία ⁽²⁾
EUR5			
EUR10			
EUR20			
EUR50			
EUR100			
EUR200			
EUR500			

⁽¹⁾ Το παρόν στοιχείο καλύπτει τόσο τα μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι όσο και τα μηχανήματα που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες.

⁽²⁾ Εξαιρούνται τα τραπεζογραμμμάτια ευρώ που επιστρέφονται σε ΕθνΚΤ, καθώς και τα τραπεζογραμμμάτια ευρώ που τέθηκαν εκ νέου σε κυκλοφορία μέσω των ταμείων, τα οποία δεν ελέγχθηκαν σε μηχανήματα που χειρίζονται υπάλληλοι.

Αριθμός τραπεζογραμμμάτων ευρώ που διανεμήθηκαν μέσω μηχανημάτων που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες και μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών	
--	--

Τα παρόντα στοιχεία είναι υποχρεωτικά για τα πιστωτικά ιδρύματα.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 3

ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Οι παρούσες πληροφορίες παρέχονται μόνο από πιστωτικά ιδρύματα που διαθέτουν απομακρυσμένα υποκαταστήματα κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 7 παράγραφος 1.

1. Πληροφορίες πιστωτικού ιδρύματος

Επωνυμία πιστωτικού ιδρύματος	
Περίοδος υποβολής στοιχείων	

2. Στοιχεία

Επωνυμία απομακρυσμένου υποκαταστήματος	Διεύθυνση	Αριθμός τραπεζογραμματίων ευρώ που διανεμήθηκαν μέσω μηχανημάτων που χειρίζονται οι ίδιοι οι πελάτες και μηχανημάτων αυτόματης ανάληψης μετρητών